

Behovsbeslut avseende miljökonsekvensbedömning (MKB)

Solarwave Alandia Ab (FO-nummer 3348835-6) har 24.01.2024 inkommit med en förfrågan om planerad solenergianläggningen på ca 3 ha i Eckerö Torp på fastigheten 43-407-9-10 kräver en miljökonsekvensbedömning. Som underlag för behovsbedömningen har verksamhetsutövaren till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHH) lämnat in en beskrivning av projektet och en bedömning av dess miljöpåverkan.

ÅMHH ska utgående från verksamhetsutövarens underlag och med hänsyn till resultatet av eventuella inspektioner eller andra bedömningar av miljöpåverkan som har utförts i enlighet med annan lagstiftning i ett särskilt beslut avgöra om en miljökonsekvensbedömning krävs eller inte.

Beslut

För solenergianläggningen i Eckerö Torp beslutar ÅMHH enligt 6 § landskapslag (2018:31) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning, MKB-lagen, att det inte krävs någon miljökonsekvensbedömning.

Motivering

Tillstånds- eller granskningspliktiga verksamhet

Innan tillstånd ges till ett projekt som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, bland annat på grund av dess art, storlek eller lokalisering, ska en miljökonsekvensbedömning göras enligt 4 § MKB-lagen. ÅMHH gör dock bedömningen att uppförandet av en solcellsanläggning kräver varken miljötillstånd eller miljögranskning enligt landskapslag (2008:124) om miljöskydd, miljöskyddslagen.

Solenergianläggningar finns inte uppräknat som prövningspliktig verksamhet i bilaga I till landskapsförordning (2008:130) om miljöskydd. De energianläggningar som uppräknas som prövningspliktiga i bilaga I under punkt 6 avser olika typer av förbränningsanläggningar där prövningsplikten baseras på bränseleffekten och energianläggningarnas utsläpp till luft. Solenergianläggningar saknar motsvarande utsläpp och orsakar heller inget buller och bedöms därför medföra marginell miljöpåverkan. De betraktas inte vara prövningspliktiga enligt miljöskyddslagen.

Enligt den beskrivning som inkommit till myndigheten gällande uppförande av solcellsanläggning konstaterar ÅMHH att det finns bosättning inom ca 250 m, vilket bör beaktas då anläggningen sannolikt är synlig i landskapsbilden och

potentiellt kan orsaka blänk och ljusreflexer under vissa förhållanden. Dessa förhållanden inverkar inte på provningsplikten.

MKB-lagstiftningen

I 2 § landskapsförordning om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning (2018:33, MKB-förordningen) anges vilken typ av projekt som anses ha en betydande miljöpåverkan och vilka kriterier som ska beaktas för att bedöma om ett projekt ska antas medföra sådan påverkan. Verksamheter som alltid kräver en MKB räknas upp i 2 § MKB-förordningen och i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (MKB-direktivet). Solenergianläggningar uppräknas varken i 2 § MKB-förordningen eller i bilaga I till MKB-direktivet och behöver därmed inte genomgå en miljökonsekvensbedömning på den grunden.

I 3 § MKB-förordningen beskrivs vad som ska beaktas vid en bedömning av huruvida ett projekt av den typ som avses i bilaga II till MKB-direktivet kan antas ha en betydande miljöpåverkan. I MKB-direktivets bilaga II anges i punkt 3 vilka anläggningar för energiproduktion som avses. Där anges bland annat anläggningar för produktion av elektricitet, ånga och hetvatten som inte omfattas av bilaga I. ÅMHH tolkar detta som att det avses huvudsakligen kraftvärmeverk som sannolikt använder fossila bränslen och som producerar alla tre uppräknade element, dvs elektricitet, ånga och hetvatten. Den planerade verksamheten i Eckerö Torp kommer producera elektricitet utav solenergi men inte hetvatten eller ånga. ÅMHH anser att verksamheten således inte omfattas av denna beskrivning eller av andra uppräknade energianläggningar i punkt 3 till bilaga II. Av den anledningen bedöms ett genomförande av en MKB inte vara motiverad.

Behovsbedömning

Om frågan om projektets betydande miljöpåverkan inte är klarlagd, bland annat på grund av projektets art, storlek eller lokalisering ska verksamhetsutövaren undersöka projektets miljöpåverkan innan tillstånd kan ges. Enligt 5 § MKB-lagen ska verksamhetsutövaren lämna in en beskrivning av projektet och den miljöpåverkan projektet kan antas medföra till ÅMHH som underlag för behovsbedömningen. Verksamhetsutövaren har i detta fall lämnat in en projektbeskrivning samt en kortfattat beskrivning om potentiella miljöeffekter. ÅMHH bedömer att varken projektets art, storlek eller lokalisering motiverar en omfattande utredning av samtliga tänkbara miljöeffekter och att underlaget därmed uppfyller kraven i 4 § MKB-förordningen.

Enligt 6 § MKB-lagen ska ÅMHH utgående från verksamhetsutövarens underlag och med hänsyn till resultatet av eventuella inspektioner eller andra bedömningar av miljöpåverkan som har utförts i enlighet med annan lagstiftning i ett särskilt beslut avgöra om en miljökonsekvensbedömning krävs eller inte. Vid detta beslut ska ÅMHH redovisa de skäl som talar för eller emot att projektet kan antas

medföra en betydande miljöpåverkan med hänvisning till projektets karakteristiska egenskaper, miljöns känslighet i de geografiska områden som antas bli påverkade av projektet och projektets förväntade betydande miljöeffekter.

Projektets förväntade miljöpåverkan

Verksamheten bedöms inte ha någon betydande inverkan på användningen av naturresurser som mark, vatten eller biologisk mångfald. Anläggningen kräver en relativ stor yta men uppförandet är jämförbart med andra byggprojekt. Effekter av byggnadsarbeten inkluderar buller, eventuellt dammbildning och mindre trafikpåverkan. Anläggningen planeras uppföras med reversibla byggåtgärder och prefabricerade betongfundament som borde underlätta avvecklingen och minimera markingrepp. Projektområdet används idag för skogsbruk och är till största delen gallrat. Påverkan på miljön sker framför allt genom avverkning av kvarstående skog.

Verksamheten förväntas inte ha några direkta märkbara effekter på vattendrag eftersom inga giftiga kemiska ämnen släpps ut i miljön. Inga vattenskydds- eller grundvattenområden förekommer i anslutning till projektområdet och avrinningen från området sker direkt till öppet hav mot söder. En lindrig dagvattenpåverkan kan ske under tiden då byggnadsarbeten utförs. Anläggningen kommer inte att belasta dagvattnet nämnvärt under drift men viss urlakning av metaller från solpanelerna kan förväntas, vilket huvudsakligen torde bindas i marken. Jordmånen i området består av finkornig morän.

Ungefär 500 m nordost om projektområdet befinner sig naturreservatet Södra Uddhagarna som även är klassat som Natura-2000 område, där flera skyddade växter och fågelarter har observerats. Även skyddade naturtyper som rikkärr och kalkgräsmarker förekommer inom reservatet. Solenergianläggningen bedöms dock inte bidra nämnvärt till hotbilden för de skyddade arterna och naturtyperna.

Under driftsfasen kommer solenergianläggningen inte producera avfall. Anläggningen kommer inte heller att orsaka utsläpp av luftföroreningar eller växthusgaser under driftskedet. Det förväntas inga större störningar från verksamheten under driftperioden. Den ökade trafiken till och från området på grund av underhåll eller service bedöms vara försumbar efter byggskedet.

Enligt punkt 2 i 3 § MKB-förordningen ska miljöns känslighet i de geografiska områden som antas bli påverkade av projekten beaktas. ÅMHH bedömer att det geografiska området som påverkas av projektet inte är särskilt känslig gentemot den miljöpåverkan som uppförandet, drift och avveckling av en solenergianläggning medför.

Slutsats

ÅMHH:s sammanfattade bedömning är att varken projektets karakteristiska egenskaper, omfattning eller utformning förväntas orsaka betydande

miljöpåverkan, vare sig som enskild verksamhet eller tillsammans med andra befintliga projekt i närområdet. ÅMHHM beslutar därför att projektet inte utgör en sådan verksamhet som kräver miljökonsekvensbedömning enligt 6 § MKB-lagen.

Information

ÅMHHM önska lämna information och rekommendationer för att förebygga och minimera negativ miljöpåverkan, särskilt under byggnadsfasen.

Byggnationen går att utföra på olika vis med olika omfattning på ingrepp och kan således påverka till exempel markavvattning och bortledning av ytvatten. Detta kan vara känsligt i anslutning till vattenskyddsområden eller ytvattenförekomster generellt. Även avstånd till dricksvattenbrunnar bör kontrolleras. Om solpanelerna ska spolas regelbundet bör det uppstående avloppsvattnet ledas till kommunalt reningsverk eller annan typ av reningsanläggning.

I 6 kap. 15 § vattenlag (1996:61) för landskapet Åland punkt h anges tillståndsplikt för vattenföretag, som kan beröra projektet:

h) markavvattning av mer än 5 hektar undantaget dränering av jordbruksmark genom täckdikning med dräneringsrör som har en största diameter om 300 millimeter

Enligt ÅMHHM:s uppfattning uppgår inte markanvändningen för solenergianläggningen till mer än 5 ha. Inte heller kommer projektet att ha någon annan sådan påverkan på yt- eller grundvatten som nämns i 6 kap. 15 § vattenlagen.

Verksamhetsutövaren är skyldig att kontrollera att inga skyddsvärda arter eller habitat skadas eller påverkas negativt av verksamheten i enlighet med ansvarsreglerna i 2 § landskapslag (1998:82) om naturvård. ÅMHHM rekommenderar att verksamhetsutövaren begär ett utlåtande från Ålands landskapsregering om huruvida uppförandet, drift och avvecklingen av en solenergianläggning riskerar försämra naturvärden i betydlig utsträckning. Enligt 4 kap 24a § naturvårdslagen (1998:82) ska den som genomför projektet bedöma konsekvenserna i dessa fall.

Verksamhetsutövaren är enligt 1 § landskapslag (1965:9) om fornminnen likaså skyldig att kontrollera att inga fasta fornlämningar skadas. ÅMHHM:s rekommendation är att kontakta Kulturarvsenheten vid Ålands landskapsregering för närmare information.

Uppförandet av en solenergianläggning kan kräva bygglov eller bygganmälan från berörd kommun. ÅMHHM rekommenderar att kontakta byggnadsnämnden i berörd kommun för närmare information.

Avgift

För yttrandet utgår avgift enligt 3 §, taxa för ÅMHHM år 2024.

Handläggning behovsbedömning MKB, 21 h á 70 €/h 1470 €

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Helena Boman
Sektionschef

Tobias Helbig
Miljöskyddsinspektör

Bilagor

1. Besvärsanvisning
2. Faktura (ej vid e-faktura)

För kännedom

Ålands landskapsregering, PB 1060, 22 111 Mariehamn
Eckerö Kommun, Södra Överbyvägen 8, Överby, 22 270 Eckerö